

AUTORKA ÚSPEŠNEJ ROMANTICKEJ SÉRIE *SEDEM SESTIER*

LUCINDA RILEYOVÁ

LEVANDUĽOVÁ ZÁHRADA



TATRAN

*Levandulová
záhrada*

LUCINDA RILEYOVÁ

TATRAN

Z anglického originálu Lucinda Riley: The Light Behind the Window,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Pan Books Ltd, an imprint of Pan Macmillan,
London 2012,
preložila Jana Balážková.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2022 ako 5327. publikácia.

Vydanie I.

Prebal a väzbu navrhol Mgr. Art Ľubica Kochanová.

Zodpovedná redaktorka Ina Martinová

Jazykové redaktorky Ivana Fábryová, Zlata Sršňová

Technická redaktorka Eva Zdražilová

Sadzba RS servis, Bratislava

Vytlačil FINIDR, s.r.o, Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

All rights reserved.

The author has asserted her moral rights.

Copyright © Lucinda Riley 2012

Translation © Jana Balážková 2022

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2022

ISBN 978-80-222-1258-8

Olivii

„Tým, kým ste, ste sa len náhodou narodili.
Ja som sa tým stal sám.“

Ludwig van Beethoven

Svetlo za oblokom

*Môj svet je noc.
Vládne tma, čo sa nekončí.
Za oblokom
nieto svetla pre oči.*

*Sladké ráno,
dotkne sa ma nežná dlaň.
Celou izbou
šíri sa jej teplý plam.*

*Za súmraku
v tieňoch môjho milého
tajnou túžbou
srdce búši nanovo.*

*Zavládol deň.
Preč je tma, čo sa nekončí.
Srdce horí
láskou v tvojom náručí.*

Sophia de la Martinières
júl 1943

Gassin, južné Francúzsko, jar 1998

Emilie pocítila, že tlak na jej ruke sa uvoľnil. Pozrela na matku. Zdalo sa jej, že spolu s dušou opúšťa Valériino telo aj bolesť, ktorá jej skrúcala tvár. Vďaka tomu mohla opäť nazrieť za túto vychudnutú podobu a spomenúť si na krásu, ktorou jej matka kedysi oplývala.

„Odišla,“ poznamenal zbytočne matkin lekár Phillipe.

„Áno.“

Počula ho za sebou potichu odriekať modlitbu, ale nemala v úmysle pridať sa. Namiesto toho s morbidným úžasom sledovala telesnú schránku, ktorá pomaly naberala popolavú farbu. Toto zostalo z existencie, ktorá tridsať rokov dominovala jej životu. Emilie chcela inštinktívne matku štuchnúť, aby sa prebrala, pretože jej zmysly nedokázali prijať prechod zo života do smrti Valérie de la Martinièrovej, ktorá bola prírodným živlom.

Emilie nevedela, ako sa má cítiť. Koniec koncov, túto chvíľu si počas minulých týždňov prehrávala v hlave veľa krát. Odvrátila sa od matkinej tváre a cez okno sledovala baránky na modrej oblohe pripomínajúce nedopečené snehové pusinky. Zvonka začula tichý spev škovránka ohlasujúceho jar.

Pomaly sa postavila na nohy stuhnuté od dlhého nočného sedenia, keď bdela pri chorej, a prešla k obloku. Výhľad za skorého rána nemal v sebe ťažobu, ktorú priniesli uplynulé hodiny. Príroda namaľovala nový obrázok, tak ako pri každom brieždení. Jemná provensalská paleta tmavohnedej, zelenej a azúrovomodrej vítala nový deň. Emiliin pohľad spočinul na terase, na okrasnej záhrade za ňou a vlniacich sa vinohradoch, ktoré obklopovali dom a ťahali sa ešte ďalej, kam až oko dovidelo. Výhľad bol jednoducho okúzľujúci a nemenil sa celé storočia. Keď bola malá, zámok de la Martinièrovcov bol pre ňu svätýňou. Bol miestom

pokoja a bezpečia. Jeho pokoj sa jej nezmazateľne vpísal do každej synapsy v mozgu.

A teraz patrila jej, hoci nevedela, či matka, ktorá rada utrčala peniaze na rôzne výstrednosti, niečo nechala na jeho údržbu.

„Mademoiselle Emilie, nechám vás samu, aby ste sa mohli rozlúčiť.“ Z myšlienok ju vyrušil lekárov hlas. „Zídem dolu a vyplním potrebné dokumenty. Je mi to veľmi ľúto,“ dodal, zľahka sa uklonil a vyšiel z izby.

A mne to je ľúto...?

Otázka zastihla Emilie nepripravenú. Vrátila sa k stoličke, znovu si sadla a snažila sa nájsť odpovede na mnohé otázky, ktoré vyvolala smrť jej matky. Potrebovala riešenie. Chcela sčítať a odčítať protichodné stĺpce vo svojej emocionálnej tabuľke a dostať výsledný pocit. To bolo, samozrejme, nemožné. Táto žena, ktorá ležala až dojímavovo nehybne a ktorá sa jej teraz zdala neškodná, hoci na ňu počas života mala taký mäťúci vplyv, jej do života vždy vnášala zložitý nepokoj.

Valérie dala svojej dcére život, krmila ju, šatila a dala jej strechu nad hlavou. Nikdy ju nebila ani netýrala.

Jednoducho si ju nevšímala.

Valérie sa o ňu jednoducho – Emilie hľadala správne slovo – *nezaujímala*. Jej dcéra bola pre ňu neviditeľná.

Natiahla ruku a položila ju na matkinu.

„Nevidela si ma, *maman*... nevidela...“

Emilie si bolestivo uvedomovala, že jej príchod na svet bol nechotným prikrývnutím na potrebu vyprodukovať dediča pre rodokmeň de la Martinièrovcov. Požiadavka vykonaná z povinnosti. Nie z materskej túžby po dieťati. A keďže bola skôr „dedičkou“ ako vysnívaným chlapcom, Valérie sa o ňu viac nezaujímala. Pristará na to, aby znova počala – Emilie sa narodila ako posledný záblesk plodnosti svojej matky v jej štyridsiatich troch rokoch – Valérie pokračovala vo svojom živote jednej z najočarujúcejších, najštedrejších a najkrajších hostiteliek v Paríži. Emiliino narodenie a jej následná prítomnosť boli pre ňu asi také dôležité ako kúpa ďalšej čivavy k tým trom, ktoré už vlastnila. Podobne ako psov, aj Emilie vyzdvihli v jej izbe a priviedli k mame, aby ju mohla pohladať, keď sa jej to hodilo. Psi mali aspoň jeden druhého, premýšľala Emilie, zatiaľ čo ona sa musela predierať detstvom sama.

Ešte aj črty zdedila po de la Martinièrovcoch a nie po jemných, drobných a plavovlasých slovanských predkoch svojej matky. Bola zavalité

dieťa s olivovou pokožkou a hustými mahagónovými vlasmi, ktoré jej zastrihávali každých šesť týždňov do mikáda. Mala ofinu, ktorá jej husto lemovala tvár nad obočím. Jej výzor bol genetickým darčekom otca Édouarda.

„Dieťa moje, občas sa na teba pozerám a nechce sa mi veriť, že som Ťa porodila,“ poznamenala občas matka pri jednej z mála návštev v detskej izbe, keď sa chystala do opere. „Ešteže máš moje oči.“

Emilie mala občas chuť vytrhnúť si tmavomodré buľvy z jamôk a nahradiť ich orieškovohnedými očami svojho otca. Podľa nej jej nesedeli k tvári a okrem toho vždy, keď sa nimi pozrela do zrkadla, videla v ňom svoju matku.

Často sa jej zdalo, že sa nenarodila so žiadnym talentom, ktorý by si jej matka cenila. Keď ju v troch rokoch odviekli na hodiny baletu, zistila, že jej telo sa odmieta skrútiť do vyžadovaných polôh. Zatiaľ čo ostatné dievčatá lietali štúdiom ako motýle, ona si len ťažko udržiavala fyzický pôvab. Jej malé, široké chodidlá s potešením pevne stáli na zemi a akýkoľvek pokus oddeliť ich od nej sa skončil fiaskom. Hodiny klavíra sa skončili podobne neúspešne a Emilie nemohla ani spievať, lebo nemala hudobný sluch.

Dokonca ani jej telo si nevedelo privyknuť na ženské šaty, ktoré si na matkino naliehanie mala obliecť na večierky, čo sa konali v majestátnej záhrade plnej ruží vzadu za parížskym domom – miestom Valériiých vychýrených večierkov. Utiahnutá na stoličke niekde vzadu v kúte Emilie často obdivovala tú elegantnú, očarujúcu a nádhernú ženu, ktorá sa s profesionálnou ľahkosťou pohybovala medzi hosťami. Na častých spoločenských udalostiach, ktoré sa konali v parížskom dome a v lete na zámku v Gassine, sa cítila stiesnene a pri rozhovoroch mala zviazaný jazyk. Po matke teda nezdedila ani spoločnosť.

Niekomu zvonka sa však mohlo zdať, že mala všetko. Rozprávkové detstvo – bývala predsa v nádhernom dome v Paríži, jej rodina pochádzala z francúzskej šľachty, ktorej história siahala niekoľko storočí do minulosti, a z jej bohatstva neubudlo ani v povojnových rokoch. Bol to život, o akom mohla snívať nejedna mladá Francúzka.

Aspoňže tu bol jej milovaný *papa*, aj keď na ňu nemal o nič viac času ako *maman*. Bol posadnutý svojou ustavične sa rozširujúcou zbierkou vzácných kníh, ktoré uchovával na zámku. Keď sa však Emilie podarilo zaujať jeho pozornosť, dal jej lásku a nehu, po ktorej tak túžila.

Mal šesťdesiat, keď sa narodila, a zomrel, keď mala štrnásť. Čas, ktorý spolu strávili, bol vzácný. Emilie pochopila, že väčšiu časť svojej osobnosti zdedila po ňom. Édouard bol tichý a hlbavý. Uprednostňoval knihy a pokoj na zámku pred množstvom priateľov, ktorých si mama vodila domov. Emilie často premýšľala, ako sa také rozdielne osobnosti mohli do seba zaľúbiť. Zdalo sa však, že Édouard svoju mladšiu ženu zbožňoval. Nikdy sa nesťažoval na jej márnivý životný štýl napriek tomu, že on sám žil oveľa šetrnejšie, a bol hrdý na jej krásu a popularitu na parížskej spoločenskej scéne.

Často, keď sa leto chýlilo ku koncu a prišiel čas, aby sa matka s dcérou vrátili do Paríža, Emilie prosila otca, aby jej dovolil zostať.

„*Papa*, mne sa páči viac tu s tebou na vidieku. V dedine je aj škola... Mohla by som do nej chodiť a starať sa o teba, veď ti je tu určite samému smutno.“

Édouard ju s láskou pohladil pod bradou, no vždy pokrútil hlavou. „Nie, malička. Aj keď ťa veľmi ľúbim, musíš sa vrátiť do Paríža. Budeš tam študovať a naučia ťa byť dámou, ako je tvoja mama.“

„Ale *papa*, ja nechcem ísť späť s *maman*! Chcem tu zostať s tebou...“

A potom, keď mala trinásť... Emilie zažmurkala, aby zastavila náhly prívál slz, pretože sa stále nedokázala vrátiť k chvíli, keď sa matkin nezaujem zmenil na zanedbávanie. Jeho následkami trpela do konca života.

„Ako si si mohla nevnímať a nezaujímať sa o to, čo sa so mnou deje, *maman*? Bola som tvoja dcéra!“

Valérii náhle trhlo viečkom a Emilie vydesene vyskočila. Zľakla sa, že mama je stále nažive a počula jej slová. Keďže sa naučila rozpoznávať známky života, pokúsila sa jej nahmatať na zápästí pulz, no žiadny ne našla. Bol to, samozrejme, posledný záchvev života pred tým, ako sa svaly nadobro poddajú smrti.

„Pokúsim sa ti odpustiť, *maman*. Pokúsim sa ťa pochopiť, ale teraz nedokážem povedať, či som šťastná alebo smutná, že si mŕtva.“ Zrazu sa jej ťažšie dýchalo. Bol to obranný mechanizmus proti tomu, aby tie slová vyslovila nahlas. „Tak veľmi som ťa ľúbila! Snažila som sa potešiť ťa, získať si tvoju lásku a pozornosť, cítiť sa... *hodná* byť tvojou dcérou. Preboha! Robila som pre to všetko!“ zovrela ruky do pästí. „Bola si moja *matka*!“

Zvuk vlastného hlasu rozliehajúceho sa po obrovskej spálni ju natoľko prekvapil, že stíchla. Hľadela na erb rodu de la Martinières, ktorý na-

Levandulová záhrada

maľovali pred dvestopäťdesiatimi rokmi na majestátne čelo postele. Boli na ňom dva blednúce diviaky zakliesnené v súboji a nad nimi všadeprítomná heraldická ľalia a motto „Vítazstvo nadovšetko“, ktoré už bolo sotva čitateľné.

Náhle ju striaslo, hoci v miestnosti bolo teplo. Na zámku panovalo ohlušujúce ticho. Dom, kedysi plný života, bol dnes len prázdnu škrupinou minulosti. Emilie hľadela na pečatný prsteň na malíčku svojej pravej ruky, ktorý znázorňoval miniatúru rodinného erbu. Bola posledným žijúcim potomkom rodu de la Martinières.

Zrazu pocítila na pleciach stáročnú ťarchu svojich predkov a zmocnil sa jej smútok z toho, že sa táto obrovská a vznešená rodová línia zúžila na jednu slobodnú, bezdetnú tridsaťročnú ženu. Jej rodina prežila stáročia pustošenia a brutality, ale v rozsahu päťdesiatich rokov, po dvoch svetových vojnách, zostal nažive už len jej otec.

Aspoň sa nemám s kým hádať o dedičstvo. Podľa starého Napoleonského kódexu totiž súrodenci dedili majetok svojich rodičov rovnakým dielom. Existovalo veľa rodín, ktoré takmer zruinoval nesúhlas jedného z detí s predajom majetku. Bohužiaľ, v tomto prípade patrila k priamym dedičom, *les héritiers en ligne directe*, len ona.

Vzdychla si. K predaju zrejme dôjde, ale tým sa bude zaoberať inokedy. Teraz bol čas na rozlúčku.

„Odpočívaj v pokoji, *maman!*“ Pobožkala ju na čelo naberajúce šedý nádych a prežehnala sa. Unavene vstala zo stoličky, vyšla z izby a dobre za sebou zavrela dvere.

2

O dva týždne

Emilie si z kuchyne vzala *café au lait* a *croissant* a vyšla na levanduľou zaplavené nádvorie za domom. Zámok bol obrátený na juh, takže to bolo ideálne miesto na vychutnávanie ranného slnka. Bolo nádherné jarné ráno, dostatočne teplé na krátke rukávy.

Keď pred štyridsiatimi ôsmimi hodinami ukladali Valérie v Paríži do zeme, neúprosne lialo. Na kare, ktorý sa podľa jej želania konal v hoteli Ritz, prijímala Emilie sústrasť od samých dôležitých a vážených ľudí. Ženy, prevažne vo Valériinom veku, boli všetky v čiernom a Emilie pripomínali krdeľ starých vrán. Rozmanité starodávne klobúky im zakrývali rednúce vlasy. Presúvali sa po miestnosti, popíjajúc šampanské, telá mali vychudnuté vekom a mejkap na ich ochabnutej pokožke vyzeral ako omietka.

V ich najslávnejších rokoch boli považované za najkrajšie a najplyvnejšie ženy Paríža. Kolobeh života ich však odsunul na vedľajšiu koľaj a nahradila ich nová, mladá krv. Keď rozcitlivená Emilie nasadla do taxíka, ktorý ju mal odviezť z hotela Ritz do bytu, premýšľala o tom, ako každá z tých žien čaká už len na smrť. V trúchlivej nála-de vypila viac vína než obvykle, a tak sa nasledujúce ráno zobudila s opicou.

Keď Emilie pila kávu, utešovala sa, že to najhoršie má za sebou. Posledné dva týždne nemala čas na nič iné len na zariadovanie pohrebu. Mala pocit, že je svojej matke dlžná aspoň rozlúčku, ktorú by ona sama zorganizovala dokonale. Trápila sa tým, aký druh pečiva a zákuskov podávať ku káve a či sú rozkvitnuté krémové ruže, ktoré jej matka tak zbožňovala, na stoloch dostatočne výrazné. Tieto drobné rozhodnutia robievala Valérie každý týždeň a Emilie ju obdivovala za to, s akou ľahkosťou ich zvládala.

No teraz – Emilie naklonila tvár k slnku a vychutnávala si jeho upokojujúce teplo – musí myslieť na budúcnosť.

Gerard Flavier, rodinný *notaire*, ktorý sa staral o právne a vlastnícke záležitosti rodiny de la Martinièrovcov, cestoval z Paríža, aby sa s ňou stretol tu na zámku. Kým jej neobjasní, v akom stave je nehnuteľnosť po finančnej stránke, nemá zmysel robiť nejaké plány. Emilie si v práci vzala mesiac voľna, počas ktorého sa chcela venovať tomuto zložitému a časovo náročnému procesu. Želala si mať súrodencov, ktorí by jej pomohli znášať toto bremeno – v právnych záležitostiach a financiách veľmi nevynikala. Zodpovednosť ju desila.

Na holom členku zacítila mäkkú srst'. Pozrela dolu a uvidela, ako na ňu smutne hľadí Frou-Frou, posledná z matkiných čiváv. Zdvihla staručkú sučku, posadila si ju na kolená a hladkala za ušami.

„Zdá sa, že sme zostali len my dve, Frou,“ zamrmlala. „Takže sa musíme postarať jedna o druhú, čo povieš?“

Pri úprimnom pohľade poloslepých psích očí sa Emilie pousmiala. Nemala potuchy, ako sa o ňu v budúcnosti postará. Kedysi snívala o tom, že sa raz obklopí zvieratami, ale jej malý bytík v štvrti Marais a dlhý pracovný čas jej nedovoľovali starať sa o psa, ktorý vyrastal v citovom a hmotnom luxuse.

Zvieratá a starostlivosť o ne však boli jej dennou pracovnou náplňou. Emilie žila pre svojich zraniteľných klientov, z ktorých ani jeden nedokázal vyjadriť, ako sa cíti alebo kde ho bolí.

„Je smutné, že moja dcéra uprednostňuje spoločnosť zvierat pred ľuďmi...“

Tieto slová stelesňovali Valériine pocity k spôsobu Emiliinho života. Keď jej prvýkrát oznámila, že chce ísť na univerzitu študovať veterinárstvo, Valérie skrivila ústa do posmešnej grimasy. „Nechápem, prečo chceš stráviť život rezaním úbohých malých zvieratiek a zízaním na ich vnútornosti.“

„Maman, to je len postup, nie dôvod. Milujem zvieratá a chcem im pomáhať,“ bránila sa.

„Ak už teda túžiš po kariére, prečo neskúsiš módnny priemysel? Mám priateľku v časopise *Marie Claire*, ktorá by ti určite niečo našla. Samozrejme, keď sa vydáš, už nebudeš chcieť ďalej pracovať. Stane sa z teba manželka a to ťa bude zamestnávať.“

Aj keď matku nevinila za to, že je zaseknutá vo svojom pokrivenom

časopriestore, želala si, aby bola aspoň trochu hrdá na to, čo jej dcéra dokázala. Z vysokej školy vyšla ako najlepšia v ročníku a ihneď dostala miesto praktikantky na známej parížskej klinike.

„Možno mala *maman* pravdu, Frou,“ povzdychla si. „A naozaj uprednostňujem zvieratá pred ľuďmi.“

Emilie začula hrkotať štrk pod pneumatikami auta. Položila Frou-Frou na zem a prešla do prednej časti domu zvítať sa s Gerardom.

„Ako sa máte, Emilie?“ Gerard Flavier ju pobozkal na obe líca.

„Mám sa dobre, ďakujem,“ odpovedala. „Aká bola cesta?“

„Letel som do Nice a tam som si prenajal auto.“ Prešiel popri nej dnu cez vchodové dvere a postavil sa do obrovskej vstupnej haly, ktorú zastreté žalúzie zahalovali do tieňa. „S radosťou som ušiel z Paríža, aby som navštívil jedno z mojich obľúbených miest vo Francúzsku. Jar vo Vare je vždy prenádherná.“

„Povedala som si, že bude lepšie, ak sa stretneme tu v *château*,“ podotkla Emilie. „*Papa* a *maman* nechali dokumenty v písacom stole v knižnici a predpokladala som, že ich budete potrebovať.“

„Áno.“ Gerard prešiel po rokmi opotrebovanej mramorovej podlahe a očami skúmal vlhký flak tiahnuci sa po strope nad ich hlavami. „Zámok potrebuje trošku lásky, nemyslíte?“ vzdychol si. „Starne ako my všetci.“

„Poďte ďalej do kuchyne,“ navrhla Emilie. „Dáme si kávu.“

„Presne to potrebujem,“ odpovedal s úsmevom Gerard a nasledoval ju po chodbe do zadnej časti domu.

„Nech sa páči. Sadnite si,“ ukázala na stoličku za dlhým dubovým stolom. Potom prešla k sporáku, aby postavila na kávu.

„Nie je tu veľa cenností, však?“ poznamenal Gerard a skúmal pritom skromne zariadený úžitkový priestor.

„Nie,“ súhlasila Emilie, „na druhej strane, tento priestor používalo iba služobníctvo na prípravu jedla pre rodinu a hostí. Pochybujem, že sa moja matka niekedy čo i len dotkla drezu.“

„Kto sa teraz stará o zámok?“ spýtal sa.

„Margaux Duvallová. Pracuje tu ako gazdiná už viac ako pätnásť rokov. Dochádza sem z dediny každé popoludnie. *Maman* po otcovej smrti prepustila zvyšný personál a aj sama sem prestala v lete chodiť. Myslím, že dovolenky radšej trávila na prenajatej jachte.“

„Vaša mama veru rada utrácala peniaze,“ podotkol Gerard, keď pred neho položila kávu. „Na veci, na ktorých jej záležalo,“ dodal.

„Tento zámok medzi ne nepatrí,“ poznamenala sucho Emilie.

„Veru nie,“ súhlasil. „Z toho, čo som zatiaľ videl z jej financií, sa zdá, že skôr uprednostňovala potešenia módného domu Chanel.“

„Ja viem, mama mala rada *haute couture*.“ Sadla si oproti nemu s kávou v ruke. „Na móдне prehliadky chodievala až donedávna, aj keď už bola veľmi chorá.“

„Valérie bola vskutku osobnosť. Slávna osobnosť. O jej smrti písali v mnohých novinách. Ani ma to neprekvapuje. Rod de la Martinières je jedným z najvýznamnejších rodov vo Francúzsku.“

„Ja viem,“ odpovedala Emilie a vystrúhala grimasu, „aj ja som čítala noviny. Vraj zdedím veľké bohatstvo.“

„Je pravda, že vaša rodina bola kedysi rozprávkovo bohatá. Nanešťastie časy sa menia. Vaše aristokratické meno stále existuje, no bohatstvo už nie.“

„To som si myslela,“ povedala Emilie bez náznaku prekvapenia v hlase.

„Možno ste si všimli, že váš otec nebol ktovieaký obchodník,“ pokračoval Gerard. „Bol intelektuál a akademik, ktorý sa veľmi nezaujímal o peniaze. Veľakrát som sa s ním rozprával o investovaní a snažil sa ho presvedčiť, aby trochu myslel aj na budúcnosť, ale nemal záujem. Pred dvadsiatimi rokmi na tom nezáležalo, lebo mal veľa peňazí. Ale pre nezáujem vášho otca a matkinu záľubu v honosných veciach sa majetok postupne stenčoval.“ Vzdychol si. „Mrzí ma, že vám prinášam zlé správy.“

„Čakala som to a nezáleží mi na tom. Chcem len zariadiť, čo treba, a vrátiť sa k svojej práci v Paríži.“

„Obávam sa, Emilie, že situácia nie je taká jednoznačná, ako sa na prvý pohľad zdá. Ako som už povedal, nemal som ešte čas preštudovať detaily, ale s istotou viem, že rodinný majetok má mnoho veriteľov, ktorí musia byť čo najskôr vyplatení. Vašej mame sa podarilo zadlžiť dom v Paríži do výšky takmer dvadsiatich miliónov frankov a mala aj iné dlžoby, ktoré treba splatiť.“

„Dvadsať miliónov frankov?“ zvolala Emilie zdesene. „Ako sa to mohlo stať?“

„Jednoducho. Valérie neprispôsobila svoj životný štýl stenčujúcim sa prostriedkom. Mnoho rokov žila z požičaných peňazí. Prosím vás, Emilie,“ všimol si výraz v jej očiach, „nepanikárte. Tieto dlhy sa dajú ľahko splatiť. Nielen predajom samotného parížskeho domu, ktorého hodnota narástla na zhruba sedemdesiat miliónov frankov, ale aj jeho zaria-

denia. Napríklad obrovskej zbierky šperkov, ktorú má vaša matka uloženú v bankovom trezore, a množstva obrazov a cenných umeleckých diel, ktoré sa nachádzajú v dome. Rozhodne nie ste chudobná, Emilie, verte mi. Musíme však konať rýchlo, zastaviť chátranie majetku a urobiť rozhodnutia do budúcnosti.“

„Chápem,“ odpovedala Emilie pomaly. „Odpustite mi, Gerard. Podala som sa na otca a mám málo skúseností s tým, ako manažovať financie.“

„Tomu úplne rozumiem. Vaši rodičia vám zanechali ťažké bremeno, ktoré zostalo celé na vašich pleciach. Hoci,“ Gerard zdvihol obočie, „je úžasné, koľko rodinných príslušníkov ste zrazu získali.“

„Ako to myslíte?“

„S tým sa netrápte. Bežne sa stáva, že v takejto situácii sa začnú zlietať supy. Doteraz mi prišlo vyše dvadsať listov od ľudí, ktorí tvrdia, že sú nejakým spôsobom v príbuzenskom vzťahu s de la Martinièrovcami. Ozvali sa nepriznaní bratia a sestry, údajné nemanželské deti vášho otca, dvaja bratrance, strýko a členka personálu z parížskeho domu vašich rodičov zo šesťdesiatych rokov, ktorá prisahá, že jej vaša matka sľúbila po smrti obraz Picassa.“ Gerard sa usmial. „To všetko sa dalo očakávať, ale nanešťastie každé takéto tvrdenie musí byť právne preskúmané.“

„Nemyslíte si, že by niektoré z tých tvrdení mohli byť pravdivé?“ spýtala sa Emilie s rozšírenými očami.

„Pochybujem. Ak vás to uteší, toto sa stalo pri každom medializovanom úmrtí, ktoré som doteraz riešil.“ Pokrčil plecami. „Nechajte to na mňa a nezaťažujte si tým myseľ. Bol by som radšej, keby ste sústredili svoju energiu na to, čo chcete urobiť so zámkom. Ako som už povedal, dlhy vašej matky sa dajú ľahko splatiť predajom parížskeho domu a jeho zariadenia. Stále vám však zostane táto nádherná nehnuteľnosť, ktorá, podľa toho, čo som zatiaľ videl, je v dezolátnom stave a potrebuje opravu. Akokoľvek sa rozhodnete, stále budete bohatá. Chceli by ste tento zámok predať alebo nie?“

Emilie sa zahľadela do diaľky a vzdychla si. „Úprimne, Gerard, želim si, aby som sa toho celého zbavila. Aby za mňa rozhodol niekto iný. A čo vinohrady? Produkuje *cave* nejaký zisk?“ spýtala sa.

„Vínna pivnica je takisto niečo, čo musím preskúmať,“ odvetil. „Ak sa rozhodnete zámok predať, prirátame k tomu aj vinohrady a produkciu vína.“

„Predať zámok...“ zopakovala Emilie Gerardove slová. Tým, že ich vyslovila nahlas, iba podčiarkla, akej obrovskej zodpovednosti musí čeliť. „Toto sídlo patrí našej rodine už dvestopäťdesiat rokov. A ja sa musím rozhodnúť. Pravdupovediac,“ vzdychla, „nemám tušenia, čo robiť.“

„Tomu verím. Ako som už povedal, je ťažké, že ste na to sama.“ Gerard pokrútil súcitne hlavou. „Čo povedať? Nie vždy si môžeme vybrať situáciu, v ktorej sa ocitneme. Budem sa snažiť pomôcť vám, ako najlepšie viem, Emilie. Som si istý, že to by odo mňa za týchto podmienok chcel váš otec. Teraz si pôjdem trochu oddýchnuť a potom sa môžeme ísť poprechádzať do vinice a porozprávať sa s jej správcom, čo poviete?“

„Dobre,“ odpovedala unavene Emilie. „Otvorila som okenice v spálni naľavo od hlavného schodiska. Je odtiaľ jeden z najkrajších výhľadov z domu. Odpreviadim vás?“

„Nie, vďaka. Už som tu bol veľakrát, ako dobre viete. Nájdem cestu.“

Gerard sa postavil, kývol Emilie na pozdrav a odkráčal z kuchyne po schodisku do svojej izby. Na polceste sa zastavil a zahľadel sa na zaprášenú, vyblednutú tvár predka de la Martinièrovcov. Mnoho francúzskych aristokratických rodín postupne vymieralo spolu so svojou históriou, zanechávajúc po sebe sotva viditeľnú čiaru v piesku, ktorá označovala ich zánik. Rozmýšľal, ako by sa sám veľký Giles de la Martinières na obraze – bojovník, šľachtic a, ako niektorí tvrdia, milenc Marie Antoinetty – cítil, keby videl, že budúcnosť jeho rodu spočíva na pleciah jednej mladej ženy, ktorá na Gerarda vždy pôsobila ako čudáčka.

Počas mnohých návštev v domácnostiach de la Martinièrovcov vídal nevýrazné dieťa, ktoré vďaka svojej uzavretosti nereagovalo na jeho prejavy náklonnosti ani na prejavy nikoho iného. To dieťa sa zdalo byť nezúčastnené a vzdialené a niekedy vo svojej zdržanlivosti voči jeho priateľským prejavom pôsobilo až nevrlo. Mal pocit, že práca rodinného notára nezahŕňa iba stĺpce s číslami, ale aj schopnosť orientovať sa v pocitoch svojich klientov.

Emilie de la Martinières bola preňho záhadou.

Sledoval ju na Valériinom pohrebe, no jej tvár nič neprežrádzala. Musel uznať, že v dospelosti bola oveľa atraktívnejšia než v detstve. Ale ani teraz, keď sa spolu zhovárali v kuchyni, po strate jediného žijúceho rodiča a pri zodpovednosti, ktorej musela čeliť, nepôsobila zraniteľne. Život, ktorým žila v Paríži, už ani nemohol byť vzdialenejší od života jej

predkov. Žila obyčajný život. Na druhej strane však všetko týkajúce sa jej rodičov a rodinnej histórie bolo neobyčajné.

Gerard stúpал po schodoch. Hnevali ho Emiliine neurčité odpovede. Niečo mu na nej chýbalo... Niečo na nej bolo nedosiahnuteľné. A nemal tušenia, ako to zistiť.

Emilie medzitým odložila šálky od kávy do drezu. Kuchynské dvere sa zrazu otvorili a do miestnosti vstúpila gazdiná Margaux. Keď zbadala Emilie, rozžiarila sa jej tvár.

„Mademoiselle Emilie!“ Margaux ju objala. „Neviedela som, že prídete! Mali ste mi to dať vedieť. Všetko by som bola pre vás nachystala.“

„Prišla som z Paríža neskoro v noci,“ vysvetľovala Emilie. „Tak rada ťa vidím, Margaux!“

Margaux sa odtiahla a so súcitom v očiach si prezerala Emilie. „Ako sa máte?“

„Snažím sa... s tým vyrovať,“ odpovedala mladá žena úprimne. Pri pohľade na Margaux, ktorá sa o ňu starala, keď ako mladé dievča trávila letá na zámku, jej navrela hrča v hrdle.

„Vyzeráte vychudnutá. Čo nejedávate?“ zhodnotila jej výzor Margaux.

„Samozrejme, že jedávam! Okrem toho je veľmi nepravdepodobné, že sa niekedy úplne stratím,“ chabo sa usmiala Emilie, uhládzajúc si oblečenie.

„Máte krásnu postavu. Počkajte, keď budete ako ja!“ Margaux s chichotom ukázala na svoje buclaté telo.

Žena stojaca pred Emilie mala bledomodré oči a blond vlasy pretkané šedinami. Pred pätnástimi rokmi bola Margaux krásavica. Keď si Emilie uvedomila, ako čas vo svojom nenásytnom plynutí ničí všetko, čo mu príde do cesty, cítila sa ešte horšie.

Kuchynské dvere sa opäť otvorili. Objavil sa v nich malý, drobný chlapec, v ktorého tvári dominovali matkine obrovské modré oči. Prekvapene sa na Emilie pozrel a nervózne sa otočil k Margaux.

„Maman? Môžem tu byť?“ spýtal sa jej.

„Nebude vám prekážať, ak Anton zostane v *château* so mnou, kým pracujem, slečna Emilie? V škole majú veľkonočné prázdniny a nechcem, aby bol doma sám. Zvyčajne tu len ticho sedí a číta si.“

„Samozrejme, že nie,“ uistila ju Emilie a usmiala sa na chlapca. Mar-

goux pred ôsmimi rokmi prišla pri autonehode o manžela. Odvtedy sa snažila vychovávať syna sama. „Je tu predsa dosť miesta pre všetkých, nemyslíte?“

„Áno, mademoiselle Emilie, ďakujem vám,“ povedal Anton vďačne a podišiel k mame.

„Gerard Flavier, náš *notaire*, je na poschodí. Zostane tu dnes s nami aj cez noc,“ dodala Emilie. „Chystáme sa ísť do vinohradu za Jeanom a Jacquom.“

„Kým budete preč, pripravím mu spálňu. Mám vám niečo uvariť na večeru?“

„Nie, vďaka. Neskôr sa pôjdeme najesť do dediny,“ odpovedala Emilie.

„Prišli aj nejaké účty, mademoiselle. Mám vám ich priniesť?“ spýtala sa rozpačito Margaux.

„Áno, pravdaže,“ povzdychla si Emilie. „Nik iný ich už nezaplatí.“

„Mrzí ma to, mademoiselle. Musí byť ťažké zostať na všetko sama. Viem veľmi dobre, aké to je,“ povedala Margaux súcitne.

„Hej, ďakujem. Uvidíme sa neskôr, Margaux,“ Emilie kývla matke a synovi na pozdrav a odišla z kuchyne pohľadať Gerarda.

V to popoludnie sprevádzala Emilie Gerarda do vínnej pivnice. Vinohrad na panstve de la Martinièrovcov bol nevelký, rozprestieral sa na desiatich hektároch a ročne produkoval dvanásťtisíc fliaš rosé, červeného a bieleho vína. Predávalo sa prevažne do miestnych obchodov, reštaurácií a hotelov.

Vínna pivnica bola tmavá a studená, vo vzduchu sa vnášala vôňa kvasiaceho vína vychádzajúca z ruských dubových sudov uložených popri stenách.

Keď vstúpili dnu, Jean Benoit, správca pivnice, vstal spoza pracovného stola a privítal ich.

„Emilie! Rád ťa vidím.“ Vrúčne ju pobožkal na obe líca. „*Papa*, pozri, kto tu je!“

Jacques Benoit mal už vyše osemdesiat. Telo mal stuhnuté reumou, no ešte stále sedával v pivnici za pracovným stolom a usilovne balil každú fľašu vína do fialového papiera. Odtrhol zrak od práce a usmial sa. „Mademoiselle Emilie, ako sa máte?“

„Mám sa dobre, Jacques. Ďakujem. A vy?“